

Czwartek, 17 września 2020 r.

P9_TA(2020)0239

Kulturowe odrodzenie Europy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 września 2020 r. w sprawie odbudowy życia kulturalnego w Europie (2020/2708(RSP))

(2021/C 385/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając preambułę oraz art. 2, art. 3 i art. 4 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 6 i art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, w szczególności jego art. 19,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 22,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 maja 2018 r. pt. „Budowa silniejszej Europy: rola polityki dotyczącej młodzieży, edukacji i kultury” (COM(2018)0268),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 maja 2018 r. pt. „Nowy europejski program na rzecz kultury” (COM(2018)0267),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 listopada 2017 r. pt. „Wzmocnienie tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze” (COM(2017)0673),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie spójnej polityki UE dla sektora kultury i sektora kreatywnego ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie turystyki i transportu w roku 2020 i w dalszej przyszłości ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE ⁽⁴⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem”),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 17, 18, 19, 20 i 21 lipca 2020 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z 15 listopada 2018 r. w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022 (2018/C 460/10),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. „Określenie potrzeb Europy w zakresie ożywienia gospodarczego” towarzyszący komunikatowi Komisji z dnia 27 maja 2020 r. pt. „Przyszłość Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację” (COM(2020)0456),
- uwzględniając sprawozdanie z 2015 r. pt. „Cultural Heritage Counts for Europe” [„W Europie dziedzictwo kulturowe się liczy”],
- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 28.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0054.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0169.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221.

Czwartek, 17 września 2020 r.

- A. mając na uwadze, że kultura jest dla Unii Europejskiej sektorem strategicznym, gdyż stanowi nie tylko ważny element naszej gospodarki, ale także przyczynia się do istnienia demokratycznych, zrównoważonych, wolnych i inkluzywnych społeczeństw oraz odzwierciedla nasze wspólne europejskie wartości, historię i styl życia;
- B. mając na uwadze, że kultura i wolność sztuki znacząco przyczyniają się do witalności społeczeństwa i umożliwiają wszystkim grupom społecznym wyrażanie własnej tożsamości, przyczyniając się do spójności społecznej i dialogu międzykulturowego torujących drogę do coraz ściślejszej Unii Europejskiej;
- C. mając na uwadze, że kultura ma nieodłączną wartość jako wyraz człowieczeństwa, demokracji i zaangażowania obywatelskiego, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju;
- D. mając na uwadze, że kultura wzmacnia kapitał społeczny społeczeństw, sprzyja obywatelstwu demokratycznemu, wspiera kreatywność, dobrostan i krytyczne myślenie, przyczynia się do integracji i spójności oraz promuje różnorodność, równość i pluralizm;
- E. mając na uwadze, że uczestnictwo w kulturze zostało uznane za jeden z głównych czynników przyspieszających przemiany społeczne i budowanie odpornych społeczeństw sprzyjających włączeniu społecznemu;
- F. mając na uwadze, że kultura, a także sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże są ważnym narzędziem walki z wszelkimi formami dyskryminacji, w tym z rasizmem i ksenofobią, oraz stanowią platformę wolności wypowiedzi;
- G. mając na uwadze, że pandemia ujawniła prawdziwą wartość społeczną sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż dla społeczeństwa europejskiego, jak również ich znaczenie gospodarcze; mając na uwadze, że gospodarczy aspekt sektora kultury ma strategiczne znaczenie dla Unii Europejskiej i jej gospodarki, gdyż zapewnia milionom Europejczyków satysfakcjonujące miejsca pracy i zrównoważone finansowanie europejskiej różnorodności, a jednocześnie odzwierciedla nasze europejskie wartości, historię i swobody;
- H. mając na uwadze, że europejskie podmioty działające w sektorze kultury i sektorze kreatywnym chronią i promują różnorodność kulturową i językową w Europie oraz przyczyniają się do wzmocnienia tożsamości europejskiej na wszystkich szczeblach; mając na uwadze, że podmioty te stanowią nieocenioną siłę napędową spójności społecznej, zrównoważonego rozwoju i trwałego wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich oraz są ważnym źródłem globalnej konkurencyjności;
- I. mając na uwadze, że europejski sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże wytwarzają około 4 % europejskiego produktu krajowego brutto, co jest podobną wartością jak w przypadku ICT oraz usług noclegowych i gastronomicznych; mając na uwadze, że w 2019 r. w UE-27 w sektorze kultury zatrudnionych było 7,4 mln osób, co stanowi 3,7 % całkowitego zatrudnienia w UE-27; mając na uwadze, że w 2019 r. odsetek osób samozatrudnionych w dziedzinie kultury w UE-27 był ponad dwukrotnie wyższy od średniej odnotowanej w całej gospodarce⁽⁵⁾;
- J. mając na uwadze, że według szacunków własnych Komisji sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże, które generują 509 mld EUR wartości dodanej PKB, prawdopodobnie stracą w drugim kwartale 2020 r. 80 % obrotów w wyniku kryzysu związanego z COVID-19 i środków powstrzymujących rozprzestrzenianie się koronawirusa;
- K. mając na uwadze, że ponad 300 000 osób w Europie jest zatrudnionych w sektorze dziedzictwa kulturowego, a 7,8 miliona miejsc pracy w Europie jest z nim pośrednio powiązanych; mając na uwadze, że twórcy europejscy w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz w ich branżach są obecnie niedostatecznie reprezentowani w systemach statystycznych;
- L. mając na uwadze, że europejski sektor kultury i sektor kreatywny są ze sobą ściśle powiązane i wykazano, że przynoszą korzyści innym sektorom, takim jak turystyka i transport; mając na uwadze, że według Światowej Organizacji Turystyki czterech na dziesięciu turystów wybiera swój cel podróży w oparciu o ofertę kulturalną, a dwie trzecie Europejczyków uważa, że obecność dziedzictwa kulturowego ma wpływ na wybór przez nich miejsca spędzenia wakacji; mając na uwadze, że Europa pozostaje najpopularniejszym kierunkiem turystyki kulturalnej na świecie;
- M. mając na uwadze, że zróżnicowany krajobraz kulturalny Europy odczuwa poważne skutki pandemii COVID-19, a wiele podmiotów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz w ich branżach stoi w obliczu ruiny bez publicznych inwestycji i pomocy; mając na uwadze, że wstrzymanie działalności tego sektora wywarło efekt mnożnikowy na inne sektory takie jak transport, turystyka i edukacja;

(5) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment#Self-employment

Czwartek, 17 września 2020 r.

- N. mając na uwadze, że sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże są sektorami nietypowymi, opartymi na specyficznym modelu gospodarczym, o różnych potrzebach i wielkości, ale składają się głównie z małych podmiotów (MŚP, mikroorganizacje i osoby samozatrudnione), które nie mają wcale dostępu lub jedynie niewielki dostęp do rynków finansowych i często mają nieregularne i mieszane dochody pochodzące z różnych źródeł, takich jak dotacje publiczne, sponsoring prywatny, dochody z widowisk lub prawa autorskie;
- O. mając na uwadze, że kryzys związany z pandemią COVID-19 uwypuklił również istniejące wcześniej słabości sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż, w tym niepewne źródła utrzymania artystów i pracowników sektora kultury, a także napięte budżety wielu instytucji kulturalnych;
- P. mając na uwadze, że pełne skutki pandemii COVID-19 dla sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż stają się dopiero widoczne, a ogólny średnio- i długoterminowy wpływ nie jest jeszcze znany; mając na uwadze, że ma to wpływ na prawa socjalne artystów i osób zawodowo związanych z kulturą mających prawo do sprawiedliwego wynagrodzenia za swoją pracę, a także na ochronę różnorodności form wyrazu kulturowego;
- Q. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 wywarł już i będzie nadal wywierał trwałe negatywne wpływy na produkcję i rozpowszechnianie treści kulturalnych i kreatywnych i związane z tym dochody, a tym samym na europejską różnorodność kulturową;
- R. mając na uwadze, że teatry, opery, kina, sale koncertowe, muzea, obiekty dziedzictwa kulturowego i inne obiekty artystyczne były jednymi z pierwszych, które musiały zawiesić działalność ze względu na środki powstrzymujące rozprzestrzenianie się wirusa, i znalazły się wśród ostatnich podmiotów mogących tę działalność wznowić; mając na uwadze, że wiele wydarzeń kulturalnych i artystycznych, takich jak targi, festiwale, koncerty i widowiska, zostało odwołanych lub przesuniętych na dużo późniejszy termin; mając na uwadze, że w przewidywalnej przyszłości środki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wymagane, aby zapobiec nowym ogniskom epidemii, nie pozwolą funkcjonować tym obiektom w pełni;
- S. mając na uwadze, że gdy podczas pandemii wielu Europejczyków znalazło się w sytuacji izolacji, dzielenie się treściami kulturowymi i kreatywnymi stało się wsparciem dla wielu obywateli; mając na uwadze, że pojawiło się znacznie więcej możliwości dostępu do treści kulturalnych w internecie, co sprawiło, że treści te stały się bardziej dostępne i często bezpłatne dzięki autorom, artystom, wykonawcom i innym twórcom; mając na uwadze, że fakt ten dodatkowo ogranicza dochody twórców; mając na uwadze, że dostępność treści kulturalnych w internecie nie przełożyła się na wzrost dochodów posiadaczy praw i wykonawców;
- T. mając na uwadze, że nierówności w dostępie do infrastruktury cyfrowej ograniczyły podstawowe prawa dostępu do kultury, prawo do uczestnictwa w kulturze oraz prawo do wyrażania sztuki;
- U. mając na uwadze, że kolejne wnioski budżetowe dotyczące programu „Kreatywna Europa” w następnych wieloletnich ramach finansowych (WRF), nawet przed kryzysem związanym z COVID-19, wyraźnie nie spełniają oczekiwań sektora ani Parlamentu oraz że Parlament wezwał do niezbędnego podwojenia finansowania tego sektora w porównaniu z poziomem przyznanym w WRF na lata 2014–2020;
- V. mając na uwadze, że zmieniony wniosek Komisji w sprawie WRF przewiduje zmniejszenie środków na Europejski Korpus Solidarności o 20 %, środków na program „Kreatywna Europa” o 13 % i środków na program Erasmus+ o 7 % w porównaniu z wnioskiem Komisji w sprawie WRF z 2018 r.; mając na uwadze, że stanowisko Rady Europejskiej przedstawione dnia 17 lipca 2020 r. jest zgodne jedynie z wnioskiem Komisji z 2018 r.; mając na uwadze, że program „Kreatywna Europa” jest jedynym programem UE, który zapewnia bezpośrednie wsparcie sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu i ich branżom w całej Europie; mając na uwadze, że ani inicjatywy, które mają być finansowane w ramach programu „Kreatywna Europa”, ani jego budżet nie zapewniają wymaganego wsparcia z już wykorzystywanego ponad możliwości i niedofinansowanego programu;
- W. mając na uwadze, że pandemia stanowi okazję do ponownego przemyślenia przyszłości kultury, a także mając na uwadze, że stworzenie bardziej odpornego ekosystemu kultury wymaga szerszej refleksji na temat przyszłości planety i pilnej reakcji na kryzys klimatyczny;
- X. mając na uwadze, że sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zrównoważenia środowiskowego; mając na uwadze, że sektory te należy nadal odpowiednio finansować, uznać za bezpieczne inwestycje, tak by były gotowe na transformację w dążeniu do gospodarki bezemisyjnej, jak określono w Europejskim Zielonym Ładzie i celach zrównoważonego rozwoju;

Czwartek, 17 września 2020 r.

1. szczerze solidaryzuje się z wykonawcami, artystami, twórcami, autorami, wydawcami, ich przedsiębiorstwami oraz wszystkimi innymi pracownikami i twórcami z sektora kultury, w tym twórcami amatorskimi, którzy odczuli dotkliwie skutki ogólnoświatowej pandemii COVID-19, i wyraża uznanie dla ich działań i solidarności w trudnych czasach, jakich doświadczają miliony Europejczyków;
2. podkreśla, że odbudowa i rewitalizacja europejskiej polityki kulturalnej po pandemii są ściśle powiązane z innymi wyzwaniami stojącymi przed Unią Europejską i światem, począwszy od kryzysu klimatycznego; jest przekonany, że przyszła polityka kulturalna musi być ściśle powiązana z wyzwaniami społecznymi, a także z transformacją ekologiczną i cyfrową;
3. uważa, że ważne jest, by przeznaczyć znaczną część środków dotyczących odbudowy gospodarczej planowanych przez instytucje europejskie dla sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż, a także by połączyć je z szeroko zakrojonymi i szybkimi działaniami na rzecz europejskich sił kultury i twórczości, co pozwoli im kontynuować działalność w nadchodzących miesiącach i przetrwać te czasy kryzysu, a także stworzy odporność sektora; wzywa państwa członkowskie i Komisję do skoordynowania działań na rzecz wspierania sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż;
4. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji i Rady Europejskiej na rzecz opracowania planu odbudowy „Next Generation EU”; jest jednak poważnie zaniepokojony faktem, że nie przeznaczono wyraźnie żadnej konkretnej kwoty, z której skorzystałyby bezpośrednio sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże; podkreśla w związku z powyższym, że państwa członkowskie powinny skoncentrować ukierunkowane działania na podmiotach działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz że podmioty te powinny jak najszybciej skorzystać w szerokim zakresie z wszelkich funduszy przeznaczonych na odbudowę;
5. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeznaczenia dla sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż, stosownie do konkretnych potrzeb, co najmniej 2 % środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przeznaczonych na odbudowę; podkreśla, że odsetek ten powinien odzwierciedlać znaczenie sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż dla PKB UE, biorąc pod uwagę, że dają one 7,8 mln miejsc pracy i wytwarzają 4 % PKB; przypomina o potrzebie precyzyjnych programów i planów finansowych mających na celu zapewnienie ciągłości działania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz ich branżach, a także o konieczności zapewnienia przewidywalności osobom działającym w tej dziedzinie;
6. z zadowoleniem przyjmuje stworzenie REACT-EU jako bezpośredniego planu działania mającego na celu zapewnienie dodatkowego finansowania regionom i sektorom gospodarki, które w znacznym stopniu ucierpiały na skutek kryzysu; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kulturę uznano za ważny sektor, który poniósł duże straty; wyraża jednak zaniepokojenie, że nie podjęto żadnych środków w celu zadbania o to, by sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże skorzystały z tej inicjatywy; wzywa państwa członkowskie do uznania sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż za sektory strategiczne i priorytetowe w ramach planu odbudowy dla Europy oraz do określenia jasnego budżetu związanego z szybkimi i konkretnymi działaniami na rzecz odbudowy tych sektorów, który przyniesie korzyści wszystkim zainteresowanym stronom, w tym niezależnym artystom, i który ma na celu nie tylko ożywienie gospodarcze, ale również poprawę warunków pracy osób pracujących w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz w ich branżach;
7. ubolewa, że na program „Kreatywna Europa” nie przeznaczono żadnych dodatkowych środków z funduszu „Next Generation EU”, i wzywa do zwiększenia ogólnego budżetu programu „Kreatywna Europa” do 2,8 mld EUR;
8. zwraca się do państw członkowskich o dopilnowanie, by szczegółowe krajowe przepisy społeczne, podatkowe i gospodarcze stosowane zazwyczaj w odniesieniu do podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym mogły zostać rozszerzone na czas trwania kryzysu i na okres po jego zakończeniu; zwraca się do państw członkowskich o włączenie MŚP działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz ich branżach do krajowych planów odbudowy na rzecz MŚP, które już wdrażają; zwraca się do państw członkowskich o rozważenie możliwości oferowania wsparcia finansowego z przeznaczeniem na obiekty i wydarzenia kulturalne, podczas gdy wdrażają one nowe środki w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa;
9. wzywa do większej koordynacji w celu określenia najlepszych praktyk i konkretnych rozwiązań, które mogą wspierać sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże w obecnej sytuacji i w przyszłym wznowieniu działalności; z zadowoleniem przyjmuje kampanie #saveEUculture i #double4culturalure, a także wysiłki Komisji na rzecz promowania sektora kultury i sektora kreatywnego i ich branż w ramach kampanii #CreativeEuropeAtHome;
10. z niepokojem zauważa, że sieci bezpieczeństwa socjalnego były często niedostępne dla osób zawodowo związanych z branżą twórczą na podstawie niestandardowych form zatrudnienia; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia dostępu do świadczeń socjalnych wszystkim pracownikom sektora kreatywnego, w tym osobom pracującym na podstawie niestandardowych form zatrudnienia;
11. wzywa Komisję do wprowadzenia w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz w ich branżach na szczeblu UE europejskich ram dotyczących warunków pracy, które odzwierciedlałyby specyfikę sektora i wprowadzałyby wytyczne i zasady w celu poprawy warunków pracy, ze szczególnym uwzględnieniem transgranicznych form zatrudnienia;

Czwartek, 17 września 2020 r.

12. uważa, że ograniczenia w podróżowaniu nadal utrudniają europejską współpracę kulturalną i mają poważny wpływ na międzynarodową mobilność i widowiska objazdowe, co stanowi ważne źródło dochodów podmiotów działających w dziedzinie kultury; zwraca uwagę, że finansowanie współpracy międzynarodowej oraz międzynarodowych widowisk objazdowych i koprodukcji było często ograniczane, a środki te były przeznaczone na finansowanie działań nadzwyczajnych związanych z pandemią; jest zaniepokojony szkodliwym wpływem tych środków na europejską współpracę kulturalną; apeluje do państw członkowskich o ograniczenie nieuzasadnionych restrykcji w strefie Schengen i wzywa Komisję do opracowania wytycznych dla państw członkowskich dotyczących bezpiecznych transgranicznych widowisk objazdowych oraz wydarzeń i działań kulturalnych odbywających się na żywo;

13. wzywa Komisję do wspierania mobilności artystów, tak by mogli oni dzielić się praktyką i techniką, oraz do zdecydowanego promowania ich integracji na rynku pracy; stanowczo popiera wzajemne równoległe uznawanie kompetencji artystycznych;

14. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia ryzyka bezrobocia w związku z sytuacją nadzwyczajną (SURE), który ma wspierać środki w zakresie zmniejszonego wymiaru czasu pracy wprowadzone przez państwa członkowskie, w szczególności te dotyczące MŚP i osób samozatrudnionych; uważa, że instrument ten, obejmujący jak największą liczbę podmiotów działających w dziedzinie kultury, w tym autorów, wykonawców, artystów i innych twórców pracujących na własny rachunek, mógłby pozwolić podmiotom działającym w sektorze kultury i sektorze kreatywnym pozostać w ich obszarze działalności, a jednocześnie zrekompensować utratę dochodów i zagwarantować, że wiedza specjalistyczna nie zostanie utracona; wzywa zatem państwa członkowskie do udzielenia odpowiednich gwarancji, aby SURE mógł być szybko operacyjny i dostępny dla wszystkich podmiotów prawnych, w tym podmiotów pozaformalnych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz w ich branżach;

15. uważa, że obecnej pandemii i jej wpływu na nasze gospodarki nie należy wykorzystywać jako argumentu za dalszym zmniejszaniem krajowych lub europejskich wydatków publicznych na kulturę; podkreśla kluczową rolę programu „Kreatywna Europa” i jego komponentu MEDIA oraz komponentu kulturowego i międzysektorowego w zapewnianiu europejskiej współpracy i odpowiedniej stabilności w sektorze poprzez udostępnienie finansowania UE w drodze projektów z myślą o długoterminowym partnerstwie; wzywa Komisję do uwzględnienia sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż we wszystkich aspektach WRF; przypomina w związku z powyższym, że Parlament zwrócił się o niezbędne podwojenie budżetu przeznaczanego na program „Kreatywna Europa” w następnych WRF, i zdecydowanie potwierdza swoje stanowisko na rzecz wspierania sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż i pracowników; uważa, że sprawą najwyższej wagi jest jak najszybsze sfinalizowanie i przyjęcie programów w celu zapewnienia płynnego przejścia od poprzednich programów; podkreśla, że w przypadku opóźnienia rozpoczęcia nowego okresu finansowania Komisja musi zapewnić środki przejściowe w celu wypełnienia luki między obecnym programem „Kreatywna Europa” a nowym programem;

16. wzywa Komisję do określenia szerokiego wachlarza mieszanych źródeł finansowania, z których może korzystać sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże oraz do jasnego o nich poinformowania; podkreśla, że w tym kontekście wiodącą rolę powinna odgrywać przyszła wspólnota wiedzy i innowacji poświęcona sektorowi kultury i kreatywnemu w ramach Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii; wzywa Komisję do umożliwienia podmiotom sektora kultury i sektora kreatywnego, które prowadzą eksperymenty kulturalne i badania artystyczne oraz wprowadzają w tej dziedzinie innowacje, korzystania z funduszy programu „Horyzont Europa”; ponownie podkreśla potrzebę zwiększenia synergii na szczeblu europejskim przy jednoczesnym promowaniu nowych innowacyjnych i cyfrowych rozwiązań, które mogą pomóc sektorowi w obecnych czasach i w przyszłości;

17. przyznaje, że cyfryzacja ma duże znaczenie dla tworzenia, produkcji, rozpowszechniania i dostępności dzieł kultury i pracy twórczej oraz wzywa Komisję do dalszego określania finansowania na rzecz cyfryzacji europejskich dzieł kultury i do ułatwienia MŚP i organizacjom dostępu do umiejętności cyfrowych i infrastruktury cyfrowej;

18. zwraca uwagę, że większość środków wsparcia opracowanych do tej pory opierała się na pożyczkach, co nie jest zrównoważoną opcją dla wszystkich zainteresowanych stron w ekosystemach kultury; wzywa do znacznego i opartego przede wszystkim na dotacjach wsparcia dla sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż w celu zapewnienia środków utrzymania społecznościom lokalnym;

19. z zadowoleniem przyjmuje nowe środki wsparcia w ramach systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego, których celem jest poprawa dostępu MŚP działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz ich branżach do przystępnego finansowania dłużnego; podkreśla potrzebę szerszego udostępnienia tego systemu, aby objąć nim wszystkie państwa członkowskie i regiony oraz MŚP, niezależnie od ich wielkości; wzywa do wzmocnionego wdrażania systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego w ramach InvestEU w celu zapewnienia większej elastyczności tym sektorom i ich branżom;

Czwartek, 17 września 2020 r.

20. wzywa Komisję do dopilnowania, by MŚP działające w sektorze kultury i sektorze kreatywnym mogły korzystać z większego wsparcia w postaci finansowania dłużnego za pośrednictwem przyszłych instrumentów systemu poręczeń w ramach Programu InvestEU na lata 2021–2027;

21. ubolewa, że nie dokonano dalszych postępów w celu umożliwienia organizacjom pozarządowym i mniejszym organizacjom dostępu do zasobów finansowych; zwraca się zatem do państw członkowskich i Komisji o dokonanie przeglądu ich obecnych kryteriów i strategii politycznych w zakresie gwarancji, zwłaszcza w odniesieniu do tych MŚP, które mają wyższy profil ryzyka oraz niewielki lub żaden dostęp do rynków finansowych i które generują wartości niematerialne i prawne;

22. wzywa Komisję do podjęcia działań w celu złagodzenia stale pogarszającego się wpływu kryzysu na sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże w czasach, gdy ciągłe odwoływanie dużych festiwali i wydarzeń kulturalnych ma katastrofalne skutki finansowe, zwłaszcza dla branży muzyki i sztuk widowiskowych oraz dla niezależnych artystów; uważa, że należy stworzyć europejskie platformy cyfrowe poświęcone sztuce widowiskowej, aby w jak największym stopniu dzielić się europejskimi treściami kulturalnymi i produktami twórczymi; domaga się, aby takie platformy były tworzone z myślą o godziwym wynagrodzeniu artystów, twórców i przedsiębiorstw; zwraca się o większe zaangażowanie Parlamentu w określanie, wraz z odpowiednimi podmiotami, rozwiązań wspierających działalność, a w szczególności artystów i twórców, którzy ponieśli straty w związku z odwołaniem dużych festiwali i wydarzeń kulturalnych;

23. wzywa Komisję do ustalenia, czy krajowe metody dystrybucji środków finansowych na cele związane z kulturą są dostępne dla wszystkich twórców oraz czy przydział jest niezależny, wolny od wpływów i sprawiedliwy; wzywa Komisję do opracowania lepszych wskaźników ilościowych i jakościowych w celu zapewnienia wiarygodnego i stałego przepływu danych dotyczących sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż;

24. przypomina państwom członkowskim, że można wykorzystać inne środki, aby pomóc sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu oraz ich branżom w przezwyciężeniu kryzysu, takie jak obniżone stawki VAT na wszystkie dobra i usługi związane z kulturą, lepsza wycena wartości niematerialnych oraz ulgi podatkowe na produkcję kulturalną;

25. podkreśla, że turystyka generuje 10,3 % PKB Unii Europejskiej, z czego ponad 40 % jest związane z ofertą kulturalną; uważa, że stopniowe ożywienie sektora turystyki stanowi okazję do aktywnego promowania europejskiej kultury i dziedzictwa europejskiego, przy jednoczesnym tworzeniu podwalin zrównoważonej turystyki europejskiej; wzywa zatem do uruchomienia rocznego programu waloryzacji kultury i dziedzictwa europejskiego, który odzwierciedlałby europejską różnorodność kulturową; domaga się, aby do projektów wspieranych z funduszy strukturalnych należały w miarę możliwości projekty dotyczące ochrony kultury i twórczości artystycznej; podkreśla istotną wartość dodaną turystyki historycznej i kulturalnej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia zintegrowanej polityki wspierającej ożywienie tego sektora;

26. uważa, że powinniśmy wykorzystać tę okazję do promowania europejskich treści kulturowych na całym świecie poprzez wspieranie produkcji europejskiej i rozwijanie europejskich sieci nadawczych; wzywa Komisję do współpracy z państwami członkowskimi w celu jak najsprawniejszej transpozycji odpowiednich przepisów, takich jak zmiana dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych⁽⁶⁾, dyrektywa w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym⁽⁷⁾ oraz dyrektywa w sprawie przekazu satelitarnego i retransmisji drogą kablową⁽⁸⁾; podkreśla potencjał branży filmowej i nagrań wideo oraz apeluje o ogólnoeuropejskie partnerstwo mające na celu wspieranie europejskich twórców w tej dziedzinie; podkreśla, że wdrożenie tych dyrektyw i przyszłych wniosków ustawodawczych musi chronić i promować zbiorowe mechanizmy, aby zapewnić odpowiednią ochronę indywidualnych twórców;

27. podkreśla, że ekosystem medialny został osłabiony oraz że szczególnie trudna jest sytuacja lokalnych i regionalnych mediów informacyjnych oraz mediów działających na mniejszych rynkach; uważa, że ponieważ wolne, niezależne i wystarczająco finansowane media są również antidotum przeciwdziałającym rozpowszechnianiu dezinformacji i jej skuteczności, Komisja powinna przedstawić średnio- i długoterminowe strategie w tym zakresie, w tym konkretne inicjatywy wspierające media lokalne i regionalne oraz podmioty działające na małych rynkach; uważa, że należy rozważyć utworzenie funduszu mediów informacyjnych w oparciu o zasadę ceny rynkowej; popiera przyszłe wnioski Komisji dotyczące pakietu aktów prawnych o usługach cyfrowych, zwłaszcza ich nowe i zmienione przepisy dotyczące platform internetowych i reklamy internetowej; jest zdania, że należy zwrócić uwagę na koncentrację własności mediów, która często ogranicza pluralizm i różnorodność wiadomości, a także może mieć negatywny wpływ na rynek informacji; popiera planowany plan działania dotyczący mediów i sektora audiowizualnego oraz jego deklarowane cele zwiększenia konkurencyjności i wspierania transformacji cyfrowej tego sektora;

⁽⁶⁾ Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 92.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 248 z 6.10.1993, s. 15.

Czwartek, 17 września 2020 r.

28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania i promowania wolności ekspresji artystycznej, która ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania demokracji i zdrowego wychodzenia społeczeństw z bezprecedensowego kryzysu; podkreśla, że europejskie finansowanie jest ważne dla promowania i utrzymania wolności i różnorodności kulturowej i medialnej; uważa, że sektor kultury i sektor kreatywny oraz ich branże należą do najbardziej dynamicznych sektorów gospodarki, że powinny promować równouprawnienie płci i mogą być silnym katalizatorem zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwej transformacji;

29. podkreśla potencjał różnorodności kulturowej w ogólnościowych działaniach europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich branż, a także wzywa do przyjęcia wyważonego podejścia łączącego szeroką gamę podmiotów z różnych regionów i różnej wielkości; wzywa zatem Komisję do właściwej oceny istniejących programów i działań UE, takich jak znak dziedzictwa europejskiego, oraz do uwzględnienia oceny finansowej, aby umożliwić lepszą komunikację na temat dziedzictwa i szlaków kulturowych, tak by obywatele mogli lepiej zrozumieć działania UE; wzywa Komisję, by przedstawiła propozycję ambitnej, inkluzywnej polityki komunikacyjnej i promocyjnej na rzecz kultury w Europie, która zapewni europejskim treściom kulturalnym, wydarzeniom i obiektom zasięg prawdziwie europejski i ogólnościowy;

30. uważa, że środki podejmowane przez państwa członkowskie i Komisję w celu wspierania podmiotów działających w sektorze kultury i kreatywnym w Europie powinny wspierać podmioty i inicjatywy odzwierciedlające różnorodność kulturową i językową Europy, w tym języki mniejszościowe i małe języki;

31. wzywa Komisję do współpracy z Europejskimi Stolicami Kultury w drodze pogłębionego dialogu z organizatorami, aby określić praktyczne rozwiązania i pomóc im w ograniczeniu w jak największej mierze zakłóceń spowodowanych pandemią, w szczególności w przypadku tych miast, którym nadano tytuł w 2020 r. i 2021 r.; podkreśla znaczenie udostępnienia im większej liczby mechanizmów wsparcia i rozwiązań finansowych; przypomina, że ze względu na obecne okoliczności wprowadzono zmiany w kalendarzu Europejskich Stolic Kultury, i wzywa decydentów do oceny możliwości przedłużenia okresu piastowania tytułu przez te miasta, które mają organizować wydarzenia w niedługim czasie;

32. wzywa do wzmoczonych wysiłków w celu wykorzystania dynamiki Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego w celu zapewnienia jego długotrwałych efektów politycznych; wzywa Komisję do przyjęcia bardziej zintegrowanego podejścia do dziedzictwa kulturowego, traktującego dziedzictwo materialne, niematerialne, naturalne i cyfrowe jako wzajemnie powiązane i nierozłączne; podkreśla potrzebę ustanowienia stałej platformy, której podstawą będzie zorganizowane społeczeństwo obywatelskie, z myślą o współpracy i koordynacji strategii politycznych dotyczących dziedzictwa kulturowego na szczeblu UE; apeluje również o kompleksowe ramy dla cyfrowego dziedzictwa kulturowego, koncentrujące się w szczególności na digitalizacji istniejącego dziedzictwa i powszechnej dostępności zdigitalizowanego dorobku kulturowego; zwraca w tym względzie uwagę na znaczenie interoperacyjności i norm; wzywa do gruntownego przeglądu zalecenia Komisji z dnia 27 października 2011 r. w sprawie digitalizacji i udostępnienia w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych⁽⁹⁾;

33. podkreśla, że w czasie obowiązywania środków izolacji wiele obiektów dziedzictwa kulturowego pozostawiono bez nadzoru i bez odpowiednich środków konserwacji, co spowodowało szkody w tych obiektach, które i tak są już narażone na degradację środowiskową, klęski żywiołowe i zmianę klimatu, a także na nielegalne wykopaliska lub nielegalny handel; podkreśla potrzebę ochrony zatrudnienia w sektorze dziedzictwa kulturowego, wspierania osób zawodowo zajmujących się konserwacją zabytków i ekspertów w dziedzinie dziedzictwa kulturowego oraz wyposażenia ich w środki niezbędne do ochrony obiektów dziedzictwa europejskiego;

34. uważa, że wymiar kulturowy musi stanowić część dialogu z obywatelami, zwłaszcza podczas zbliżającej się konferencji w sprawie przyszłości Europy;

35. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 283 z 29.10.2011, s. 39.